

9.3 Algemeen over sport

Dat Hagenaren het belangrijk vinden om sportief bezig te zijn, blijkt uit de druk bezochte recreatiegebieden, waar volop wordt gewandeld, gefietst en gekanoed en aan het grote aantal sportverenigingen, ruim 80 verenigingen gespecialiseerd in de meest uiteenlopende sporten. De Haagsche Lawn Tennis Club Leimonias bestaat al sinds 1888. In 1898 organiseerde Leimonias de 1e officiële Internationale Tennis Kampioenschappen van Nederland in heren enkelspel. De strijd werd gewonnen door J. Pim, Wimbledon-winnaar in 1893 en '94. In 1899 zorgde de Haagse tennisvereniging voor een aanzienlijke bijdrage in de oprichting van de Nederlandse Lawn Tennis Bond

die de 1e officiële Nationale Kampioenschappen mogelijk maakte. In 1920 schreef een Nederlands tennisteam zich voor het eerst in voor de Davis Cup, die toen alleen openstond voor de 'grote naties'. Dit opmerkelijke initiatief werd bekroond met een 3-2 overwinning op Zuid-Afrika. Tot 1930 bestond het Nederlands team vrijwel geheel uit tennissers van Leimonias. Het in 1870 vanuit de Engelse grastuinen afkomstige tennis maakte vanaf 1970 een populariserende ontwikkeling door in zowel de breedte als de top. Het meer dan 100-jarig bestaan van de Haagsche Lawn Tennis Club Leimonias en de komst van enkele andere tennisverenigingen in Den Haag laat zien dat de sport door de jaren heen niets in populariteit heeft

verloren.

Zoals in heel Nederland de situatie lijkt te zijn, is ook in Den Haag het voetbal één van de populairste sporten. De gemeente heeft ruim 10 voetbalverenigingen waar de sport actief wordt beoefend. Dat balsporten over het algemeen vrij populair zijn in de gemeente blijkt uit de vele andere sportverenigingen die toegespitst zijn op een balsport. Er zijn verenigingen voor basketbal, softbal, handbal, volleybal, rugby, honkbal, korfbal en jeu de boules. Ook overige sporten zijn vertegenwoordigd in Den Haag, waaronder zwemmen, taekwondo, atletiek, triatlon, aikido, wielrennen, boksen, hockey, roeien en golf.

9.3.1 Haags voetbal

Een ritje door Den Haag zonder de bekende groengele sjaaltjes op de achterruiten van auto's tegen te komen is praktisch onmogelijk. Het is duidelijk: voetbalclub ADO Den Haag is niet meer uit de stad weg te denken. De Haagse club, die in 2005 zijn honderdjarig bestaan vierde, heeft een bewogen geschiedenis. ADO, ofwel Alles Door Oefening, werd opgericht op 1 februari 1905. Eén van de oprichters, Jan van Gulik, voetbalde na schooltijd met vrienden aan de voet van de Haagsche Toren. De club, toen in roodgroen shirt met witte broek, promoveerde via de Haagsche Voetbal Bond naar de derde klasse van de Nederlandse Voetbal Bond, zoals de KNVB toen heette. In 1927 bereikte ADO

voor het eerst het hoogste niveau van het Nederlandse voetbal (eerste klasse). In het Zuiderpark, het sportpark waar de club vanaf de opening in 1925 gehuisvest was, bouwde ADO vervolgens een eretribune. In de jaren dertig verbeterde de residentieclub zijn prestaties onder leiding van trainers Otto Hoss - door zijn speciale aandacht voor de talentvolle jeugd de grondlegger van het eerste elftal - en Wim Tap, die met 33 interlands de succesvolste speler was van ADO. In 1941/1942 en 1942/1943 werd ADO tweemaal landskampioen, met spelers zoals doelman Willem Koek, aanvoerder Herman Choufoer en Aad de Jong. Met de opkomst van het profvoetbal veranderde veel voor ADO. Toenmalige voorzitter Toon Mar-

tens was één van de deelnemers aan de bekende 'slaapkamerconferentie' in 1954, waarin werd besloten de KNVB, dat wilde vasthouden aan het amateurisme, een ultimatum te stellen. Het profvoetbal moest onmiddellijk ingevoerd worden, teneinde de uittocht van topspelers naar het buitenland een halt toe te roepen. De reeds begonen competitie werd stopgezet en in november 1954 werd de eerste ronde van de profcompetitie gespeeld. ADO wist zich in eerste instantie niet te plaatsen voor de nieuwe eredivisie. In mei 1957 was echter na een 3-0 winst op De Graafschap promotie naar de eredivisie alsnog een feit. ADO kon echter om financiële redenen steeds moeilijker concurreren met kapitaalkrachtige clubs

als Feyenoord en Ajax. Ook een fusie met Holland Sport tot FC Den Haag in 1971, op voorstel van de gemeente Den Haag, mocht niet baten. Manager Commerciële Zaken Remco Van der Veen herinnert zich die tijd: “De club werd leeggemaakt. ADO had geen geld en kon zijn talenten niet behouden.” Het vandalisme, dat steeds vaker de kop opstak, bereikte in 1987 een dieptepunt, toen de wedstrijd FC Den Haag-Ajax in de rust moest worden gestaakt wegens ernstige ongeregelheden. Toen de club in 1994 op het punt van faillissement stond, werd ADO door de inspanningen van toenmalig business clublid John van Ringelenstein en gemeenteambtenaar Aalt Maaswinkel gered. Na een schuldsanering begon de club in 1996 opnieuw als ADO Den Haag. De revitalisatie van de club ging samen met activiteiten om een groter draagvlak

voor de club te creëren, waaronder plannen voor een nieuw stadion bij het Prins Clausplein en een overeenkomst met TV-West voor live-uitzendingen van thuiswedstrijden. In 2002/2003 keerde ADO, in geelgroen tenue, terug in de eredivisie.

Het negatieve imago van de voetbalwedstrijden van ADO, dat in het verleden door een groep agressieve supporters werd opgeroepen, is tegenwoordig verbeterd, aldus Van der Veen. “De wedstrijden worden weer volop bezocht en de mensen hebben niet meer het gevoel dat ze met een helm op naar het stadion moeten.” Een wedstrijd van ADO trekt gemiddeld dan ook zo’n achtduizend bezoekers. De club speelt een belangrijke rol in het Haagse sociaal-maatschappelijke leven, die verder gaat dan het bieden van voetbalvermaak. ADO is

actief betrokken bij de opzet van projecten zoals ‘De Held’, waarbij profvoetballers basisscholen bezoeken om met de kinderen te praten over pesten, drugs en racisme; de ADO Den Haag Kids Club en de organisatie van ‘clinics’ in achterstandswijken en bij amateurverenigingen. De voetbalclub probeert zo een platform te bieden voor integratie en verhogen van het saamhorigheidsgevoel onder inwoners van de residentiestad. “Het voetbal is een uitlaatklep voor alle sociale lagen van de Haagse bevolking.” Ook allochtone Hagenaren horen hier bij, aldus een duidelijk geïnspireerde Van der Veen. “Als je Den Haag wilt leren kennen, moet je bij het voetbal komen kijken!”

9.3.2 Europees kampioen

Die Haghe korfbalvereniging bestaat al vanaf 1 april 1921. En dat bleek geen 1 april grap. Want deze gezellige en goed geleide vereniging timmert de laatste jaren behoorlijk aan de weg.

"De vereniging telt ongeveer 300 leden en heeft 30 teams waarvan het eerste team tot de beste tien van Nederland behoort," aldus Dolf Lubbers, zelf voormalig speler van Die Haghe. "Ik speel zelf geen wedstrijden meer maar ik fluit ze nog wel. Ik probeer nu als voorzitter van de sponsorcommissie sponsors voor Die Haghe te winnen. Onder de sponsors hebben we adverteerders, shirtsponsors, bordspponsors en twee hoofdsponsors voor onze selectie. Deze sponsors hebben we ook echt nodig want zonder sponsoring zou Die Haghe niet heb-

ben bereikt, wat we nu bereikt hebben. Toen in 1992 onze junioren en aspiranten jeugdkampioen werden, hebben we als club besloten om een beleidsplan te maken dat zou moeten leiden tot het Nederlands kampioenschap van de selectie van Die Haghe. En dat is gelukt. Op het veld speelt het eerste team in de hoofdklasse en het tweede team reserve hoofdklasse. In de zaal speelt het eerste in de prestatieve Topleague, waar de beste 10 verenigingen van Nederland in spelen. Ook het tweede team komt in de reserve-korfballeague uit."

De resultaten zijn inderdaad indrukwekkend. In 1998 bereikte Die Haghe voor het eerst AHOY. Deze finale werd nog verloren. In 2000 werd zowel op het veld als in de zaal (AHOY) wél het kampioenschap van Nederland behaald. In 2001 werd

Die Haghe in Barcelona zelfs Europees kampioen. En deze twee prestaties heeft de club in de twee opeenvolgende jaren nóg een keer geleverd.

"Om op dit niveau te kunnen blijven presteren, vervolgt Dolf is het heel belangrijk om alle randvoorwaarden te blijven perfectioneren en professionaliseren. Je moet dan denken aan zaken als het aantrekken van goede trainers, het organiseren van trainingskampen, het aanleggen van kunstgras, het introduceren van clubkleding, een business to businessruimte, het onderhouden en verbeteren van het Die Haghe sportcomplex e.d. En daar hebben we onze sponsors hard bij nodig. Want de korfbalsport is een echte amateursport en misschien houdt dat de sport en het verenigingsleven wel zo leuk."